

DOGFENNAU SY'N MYND GYDA'R BIL
Caiff Nodiadau Esboniadol a Memorandwm Esboniadol eu hargraffu ar wahân.

Bil Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru)
[FEL Y'I CYFLWYNWYD]

CYNNWYS

Cyflwyniad

1 Trosolwg

Arolygiadau a sgoriau hylendid bwyd

2 Rhaglen arolygiadau hylendid bwyd

3 Sgoriau hylendid bwyd

4 Y meini prawf sgorio

Apelau

5 Yr hawl i apelio

Trefniadau cyhoeddi ac arddangos

6 Hysbysu am sgoriau hylendid bwyd a'u cyhoeddi

Hysbysu'r cyhoedd am sgoriau hylendid bwyd

7 Y gofyniad i arddangos sticeri sgôr hylendid bwyd

8 Ceisiadau am wybodaeth am sgoriau hylendid bwyd

9 Troseddau

Mesurau diogelu ar gyfer busnesau bwyd

10 Yr hawl i ateb

11 Ailsgoriadau hylendid bwyd

12 Talu costau ailsgoriad

Pwerau a chyfrifoldebau

13 Dyletswyddau yr Asiantaeth Safonau Bwyd

14 Pwerau a chyfrifoldebau eraill awdurdodau bwyd

15 Cyfrifoldebau eraill gweithredwyr sefydliadau busnes bwyd

Gorfodi

16 Pŵer mynediad

17 Rhwystro swyddogion awdurdodedig

18 Troseddau gan gyrff corfforaethol

19 Cosbau

20 Cosbau penodedig

21 Y defnydd o dderbyniadau cosb benodedig

Amrywiol a chyffredinol

22 Canllawiau

23	Dehongli
24	Rheoliadau
25	Cychwyn
26	Enw Byr

Atodlen	– Hysbysiadau cosb benodedig
Rhan 1	– Y weithdrefn ar gyfer hysbysiadau cosb benodedig
Rhan 2	– Ffurf a chynnwys hysbysiadau cosb benodedig

Bil Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru)

[FEL Y'I CYFLWYNWYD]

Deddf gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru i wneud darpariaeth ar gyfer llunio sgoriau hylendid bwyd ar gyfer sefydliadau busnes bwyd; arddangos gwybodaeth am sgoriau hylendid bwyd; gorfodi'r gofynion i arddangos gwybodaeth; ac at ddibenion cysylltiedig.

Gan ei fod wedi ei basio gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru ac wedi cael cydsyniad Ei Mawrhydi, deddfir fel a ganlyn:

Cyflwyniad

1 Trosolwg

- (1) Mae'r Ddeddf hon yn sefydlu cynllun sgorio hylendid bwyd i Gymru.
- (2) Mae'r cynllun yn darparu bod awdurdodau bwyd yng Nghymru yn arolygu (adran 2) sefydliadau busnes bwyd yn ardaloedd yr awdurdodau ac yn llunio sgoriau hylendid bwyd y sefydliadau hynny (adran 3).
- (3) Mae sgôr hylendid bwyd i'w lunio drwy sgorio safonau hylendid bwyd sefydliad yn erbyn meini prawf a gyhoeddir gan yr Asiantaeth Safonau Bwyd ("ASB") (adrannau 3 a 4).
- (4) Caiff sefydliad busnes bwyd apelio yn erbyn ei sgôr hylendid bwyd a rhoi sylwadaethau arni (adrannau 5 a 10).
- (5) Rhaid i awdurdod bwyd hysbysu'r ASB am sgôr hylendid bwyd sefydliad yn ei ardal, a rhaid i'r ASB gyhoeddi'r sgôr (adran 6).
- (6) Rhaid i sefydliad busnes bwyd hysbysu'r cyhoedd am ei sgôr hylendid bwyd (adrannau 7 ac 8).
- (7) Mae methu â hysbysu'r cyhoedd yn drosedd, y gellid ei chosbi drwy ddirwy neu gosb benodedig (adran 9, adrannau 18 i 21 a'r Atodlen).
- (8) O dan amgylchiadau penodol caiff sefydliad busnes bwyd ofyn am ailsgoriad (adran 11).
- (9) Mae pwerau a chyfrifoldebau awdurdodau bwyd a'r ASB a chyfrifoldebau gweithredwyr sefydliadau busnes bwyd wedi eu nodi yn adrannau 13 i 15.

Arolygiadau a sgoriau hylendid bwyd

2 Rhaglen arolygiadau hylendid bwyd

- (1) Rhaid i awdurdod bwyd yng Nghymru lunio, ac adolygu, rhaglen sy'n pennu—
 - (a) a oes rhaid i sefydliad busnes bwyd yn ei ardal gael ei arolygu, a
 - (b) os oes angen arolygiad, mynychder yr arolygiadau.
- (2) Rhaid i awdurdod bwyd arolygu sefydliadau busnes bwyd yn ei ardal yn unol â'r rhaglen.

- (3) Wrth lunio ac adolygu ei raglen, rhaid i awdurdod bwyd roi sylw i faterion a bennir gan yr ASB ac a gymeradwyir gan Weinidogion Cymru.
- (4) Rhaid i'r materion a bennir gan yr ASB gynnwys asesiad o'r risg i iechyd y cyhoedd –
- (a) sy'n gysylltiedig â'r math o fwyd a drafodir gan sefydliad,
 - (b) sy'n gysylltiedig â'r dull o drafod y bwyd, ac
 - (c) sy'n codi o record y sefydliad o gydymffurfio â chyfraith hylendid bwyd.
- (5) Yn y Ddeddf hon –
- ystyr "awdurdod bwyd" ("*food authority*") yw cyngor sir neu gyngor bwrdeistref sirol yr ardal lle y mae'r sefydliad (neu awdurdod iechyd porthladd o dan yr amgylchiadau a ragnodir gan adran 5(3) o Ddeddf Diogelwch Bwyd 1990);
- ystyr "gweithredwr" ("*operator*") sefydliad busnes bwyd yw person sy'n ymwneud â rheoli'r sefydliad;
- ystyr "sefydliad busnes bwyd" ("*food business establishment*") yw unrhyw uned o fusnes sydd wedi ei gofrestru gydag awdurdod bwyd yng Nghymru drwy rinwedd Erthygl 6 o Reoliad (EC) Rhif 852/2004 neu sydd wedi ei gymeradwyo o dan Erthygl 4 o Reoliad (EC) Rhif 853/2004 (neu sydd wedi ei gofrestru neu ei gymeradwyo o dan ddarpariaethau cyfatebol yn lle hynny ar gyfer cofrestru neu cymeradwyo sefydliadau busnes bwyd) ac –
- (a) sy'n cyflenwi bwyd yn uniongyrchol i ddefnyddwyr, neu
 - (b) sy'n cyflenwi bwyd i fusnes arall.
- (6) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau –
- (a) diwygio'r diffiniad o sefydliad busnes bwyd, gan gynnwys ehangu'r categori o sefydliad a fydd yn ddarostyngedig i raglen arolygiadau;
 - (b) diwygio'r diffiniad o awdurdod bwyd (er enghraifft, i gynnwys cyrff eraill).

3 Sgoriau hylendid bwyd

- (1) Pan fo sefydliad busnes bwyd wedi ei arolygu yn unol ag adran 2, rhaid i awdurdod bwyd asesu safonau hylendid bwyd y sefydliad a chynhyrchu sgôr ("sgôr hylendid bwyd") ar gyfer y sefydliad hwnnw sydd wedi ei sgorio yn erbyn meini prawf a osodir gan yr ASB (y "meini prawf sgorio").
- (2) Caiff Gweinidogion Cymru drwy reoliadau ddarparu bod sgôr hylendid bwyd i'w seilio ar asesiad o safonau hylendid bwyd sefydliad a wnaed cyn i'r Ddeddf hon gael ei chychwyn.
- (3) Cyn pen 14 o ddiwrnodau ar ôl arolygiad, rhaid i awdurdod bwyd anfon at weithredwr y sefydliad –
- (a) hysbysiad ysgrifenedig am sgôr hylendid bwyd y sefydliad;
 - (b) datganiad ysgrifenedig o'r rhesymau dros y sgôr;
 - (c) sticer sgôr hylendid bwyd ar ffurf a ragnodir;
 - (d) unrhyw wybodaeth arall a ragnodir.
- (4) Mae sgôr hylendid bwyd yn peidio â bod yn ddilys yn yr achosion a ganlyn –

(a) pan fo gweithredwr sefydliad wedi cael hysbysiad am sgôr hylendid bwyd newydd a—

(i) bod y cyfnod o 21 o ddiwrnodau ar gyfer apêl yn erbyn y sgôr hylendid bwyd newydd wedi dirwyn i ben, neu

(ii) os oes apêl wedi ei gwneud, bod yr apêl wedi ei phenderfynu a bod y gweithredwr wedi cael hysbysiad am y canlyniad;

(b) pan fo perchenogaeth ar sefydliad wedi ei throsglwyddo neu fod y sefydliad wedi peidio â masnachu.

(5) Caiff Gweinidogion Cymru ragnodi bod categorïau penodol o sefydliad yn cael bod yn esempt rhag cael eu sgorio.

4 Y meini prawf sgorio

(1) Rhaid i'r meini prawf sgorio gynnwys system i sgorio safonau hylendid sefydliad busnes bwyd.

(2) Rhaid i'r system sgorio gynnwys darpariaethau sydd wedi eu seilio ar yr agweddau canlynol ar y sefydliad—

(a) ei arferion trin bwyd (gan gynnwys rheoli tymheredd);

(b) ei amgylchedd ffisegol (gan gynnwys ei gynllun, ei lendid a'i gyflwr);

(c) ei reolaeth;

(d) ei weithdrefnau ar gyfer cadw trefn.

Apelau

5 Yr hawl i apelio

(1) Caiff gweithredwr sefydliad busnes bwyd apelio i'r awdurdod bwyd yn erbyn sgôr hylendid bwyd a roddwyd i'r sefydliad.

(2) Caniateir i apêl gael ei gwneud ar y naill neu'r llall o'r seiliau canlynol neu'r ddwy ohonynt—

(a) nad yw'r sgôr yn adlewyrchu'n briodol y safonau hylendid bwyd yn y sefydliad adeg yr arolygiad;

(b) nad oedd y meini prawf sgorio wedi eu cymhwyso'n gywir wrth lunio'r sgôr hylendid bwyd.

(3) Rhaid i apêl gael ei gwneud cyn pen 21 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad y cafwyd hysbysiad am y sgôr hylendid bwyd.

(4) Rhaid i apêl gael ei gwneud yn ysgrifenedig ar y ffurf a ragnodir.

(5) Caiff awdurdod bwyd gynnal arolygiad pellach o'r sefydliad er mwyn ystyried y materion a godwyd mewn apêl.

(6) Rhaid i awdurdod bwyd benderfynu'r apêl a hysbysu gweithredwr y sefydliad am ei benderfyniad cyn pen 21 o ddiwrnodau ar ôl y dyddiad y cafwyd yr apêl.

(7) Rhaid i'r apêl gael ei phenderfynu gan swyddog awdurdodedig na fu'n ymwneud ag asesu'r sgôr hylendid bwyd sy'n destun apêl.

- (8) Os yw awdurdod bwyd yn penderfynu newid sgôr hylendid bwyd, rhaid iddo, wrth hysbysu'r sefydliad am ei benderfyniad, anfon at weithredwr y sefydliad –
- (a) hysbysiad ysgrifenedig am ei sgôr hylendid bwyd newydd;
 - (b) datganiad ysgrifenedig o'r rhesymau dros y sgôr;
 - (c) sticer sgôr hylendid bwyd newydd;
 - (d) unrhyw wybodaeth arall a ragnodir.
- (9) Nid oes unrhyw hawl bellach i apelio yn erbyn penderfyniad a wnaed o dan is-adran (6).

Trefniadau cyhoeddi ac arddangos

6 Hysbysu am sgoriau hylendid bwyd a'u cyhoeddi

- (1) Rhaid i awdurdod bwyd hysbysu'r ASB am sgôr hylendid bwyd sefydliad busnes bwyd o fewn y cyfnod perthnasol.
- (2) Rhaid i awdurdod bwyd ddarparu i'r ASB hefyd unrhyw wybodaeth bellach a ragnodir.
- (3) Rhaid i'r ASB gyhoeddi'r sgôr hylendid bwyd ar ei gwefan cyn pen 28 o ddiwrnodau ar ôl ei chael.
- (4) Yn yr adran hon, ystyr "cyfnod perthnasol" –
- (a) os nad oes apêl yn erbyn y sgôr hylendid bwyd, yw 49 o ddiwrnodau o'r dyddiad y bydd gweithredwr sefydliad busnes bwyd yn cael hysbysiad am y sgôr hylendid bwyd;
 - (b) os gwneir apêl, yw 28 o ddiwrnodau o ddyddiad penderfynu'r apêl.

Hysbysu'r cyhoedd am sgoriau hylendid bwyd

7 Y gofyniad i arddangos sticeri sgôr hylendid bwyd

- (1) Pan fydd gweithredwr sefydliad busnes bwyd wedi cael hysbysiad am sgôr hylendid bwyd y sefydliad, rhaid i'r gweithredwr arddangos y sticer sgôr hylendid bwyd a ddarparir.
- (2) Ni fydd y gofyniad hwn yn gymwys –
- (a) hyd nes y bydd y cyfnod o 21 o ddiwrnodau ar gyfer apêl wedi dirwyn i ben, neu
 - (b) os yw apêl wedi ei gwneud, hyd nes y bydd yr apêl wedi ei phenderfynu a bod y gweithredwr wedi cael hysbysiad am y canlyniad.
- (3) Rhaid i'r sticer gael ei arddangos yn y man a'r modd a ragnodir.
- (4) Caiff rheoliadau sy'n rhagnodi'r man a'r modd priodol ar gyfer arddangos sticer wneud darpariaeth wahanol ar gyfer gwahanol fathau o sefydliad.
- (5) Bydd y sticer yn peidio â bod yn ddilys pan fydd sgôr hylendid bwyd y sefydliad yn peidio â bod yn ddilys.
- (6) Os bydd sticer sefydliad yn peidio â bod yn ddilys, rhaid i'r gweithredwr ei dynnu o'r man lle y mae'n cael ei arddangos a'i ddistrywio (oni chaiff ei gyfarwyddo i beidio â'i ddistrywio gan swyddog awdurdodedig).

8 Ceisiadau am wybodaeth am sgoriau hylendid bwyd

Rhaid i weithredwr sefydliad busnes bwyd gydymffurfio â chais gan berson i gael ei hysbysu ar lafar am sgôr hylendid bwyd y sefydliad.

9 Troseddau

- 5 (1) Mae gweithredwr sefydliad busnes bwyd yn cyflawni trosedd os yw, heb esgus rhesymol –
- (a) yn methu ag arddangos sticer sgôr hylendid bwyd dilys yn y man a'r modd a ragnodir;
 - (b) yn arddangos sticer sgôr hylendid bwyd annilys;
 - 10 (c) yn methu â chadw sticer sgôr hylendid bwyd dilys;
 - (d) yn ildio ei feddiant ar sticer sgôr hylendid bwyd i unrhyw berson heblaw am swyddog awdurdodedig i awdurdod bwyd;
 - (e) yn methu â chydymffurfio â chais gan berson am gael ei hysbysu ar lafar am y sgôr hylendid bwyd.
- 15 (2) Mae sticer sgôr hylendid bwyd yn aros yn eiddo i'r awdurdod bwyd.
- (3) Mae person yn cyflawni trosedd os yw –
- (a) yn fwriadol yn newid, yn difwyno neu fel arall yn ymyrryd â sticer sgôr hylendid bwyd, a
 - 20 (b) yn gwneud hynny heblaw er mwyn ei dynnu o'r man lle y mae'n cael ei arddangos, neu er mwyn ei ddistrywio, yn unol ag adran 7(6).

Mesurau diogelu ar gyfer busnesau bwyd

10 Yr hawl i ateb

- (1) Rhaid i awdurdod bwyd roi cyfle i weithredwr sefydliad busnes bwyd i roi sylwadaethau ar sgôr hylendid bwyd y sefydliad.
- 25 (2) Rhaid i unrhyw sylwadaethau o'r fath gael eu cyflwyno'n ysgrifenedig a chaniateir eu cyflwyno i awdurdod bwyd ar unrhyw adeg tra bo'r sgôr yn ddilys, p'un a yw apêl wedi ei gwneud o dan adran 5 ai peidio.
- (3) Rhaid i awdurdod bwyd anfon unrhyw sylwadaethau o'r fath ymlaen at yr ASB a gaiff gyhoeddi'r sylwadaethau ar ei gwefan ynghyd â'r sgôr hylendid bwyd y mae'r
- 30 sylwadaethau yn ymwneud â hi.

11 Ailsgoriadau hylendid bwyd

- (1) Caiff gweithredwr sefydliad busnes bwyd ofyn i'r awdurdod bwyd wneud arolygiad ac asesiad pellach o safonau hylendid bwyd y sefydliad er mwyn ystyried a ddylid newid ei sgôr hylendid bwyd ("ailsgoriad").
- 35 (2) Rhaid i gais am ailsgoriad gael ei wneud ar y ffurf a ragnodir.
- (3) Rhaid i awdurdod bwyd gydymffurfio â chais o'r fath os yw'r amodau yn is-adran (4) ac, os yw'n gymwys, yr amod yn is-adran (5) wedi eu bodloni.

(4) Yr amodau yn yr is-adran hon yw –

- (a) bod unrhyw apêl yn erbyn y sgôr hylendid bwyd gyfredol wedi ei phenderfynu;
- (b) bod y gweithredwr wedi hysbysu'r awdurdod bwyd am y gwelliannau a wnaed i'r safonau hylendid yn y sefydliad;
- 5 (c) bod yr awdurdod bwyd o'r farn ei bod yn rhesymol i ail arolygu ac ailasesu'r sefydliad gyda golwg ar y gwelliannau y dywedwyd eu bod wedi eu gwneud;
- (d) bod y sticer sgôr hylendid bwyd cyfredol wedi ei arddangos yn y sefydliad yn unol â gofynion adran 7;
- 10 (e) bod y gweithredwr wedi cytuno i sicrhau y caiff awdurdod bwyd fynd yno i wneud arolygiad o'r sefydliad at ddiben yr ailsgoriad.

(5) Yr amod yn yr is-adran hon yw bod gweithredwr y sefydliad busnes bwyd wedi talu costau rhesymol yr ailsgoriad, fel y'u penderfynwyd gan yr awdurdod bwyd yn unol ag adran 12.

15 (6) Nid yw is-adran (5) yn gymwys os nad yw'r awdurdod bwyd wedi ceisio cael taliad o'r costau hynny cyn yr arolygiad.

(7) Os yw'r amodau yn is-adran (4) ac, os yw'n gymwys, yr amod yn is-adran (5) wedi eu bodloni, rhaid i awdurdod bwyd gwblhau'r ailsgoriad heb fod yn hwyrach na thri mis ar ôl cael y cais.

20 (8) Os yw awdurdod bwyd yn penderfynu na ddylai fod unrhyw newid i'r sgôr hylendid bwyd gyfredol, rhaid iddo hysbysu gweithredwr y sefydliad busnes bwyd cyn pen 14 o ddiwrnodau ar ôl dyddiad cwblhau'r arolygiad.

(9) Os yw'r awdurdod bwyd yn penderfynu newid y sgôr hylendid bwyd, rhaid iddo, cyn pen 14 o ddiwrnodau ar ôl dyddiad yr arolygiad, anfon at weithredwr y sefydliad –

- 25 (a) hysbysiad ysgrifenedig am ei sgôr hylendid bwyd newydd;
- (b) datganiad ysgrifenedig o'r rhesymau dros y sgôr;
- (c) sticer sgôr hylendid bwyd newydd;
- (d) unrhyw wybodaeth arall a ragnodir.

(10) Mae'r gofynion yn adran 6 (cyhoeddi) ac adran 7 (arddangos sticeri) yn gymwys i'r sgôr hylendid bwyd newydd.

30 (11) Mae adran 5 (yr hawl i apelio) ac adran 10 (yr hawl i ateb) yn gymwys i benderfyniadau'r awdurdod bwyd o dan is-adrannau (8) a (9).

12 Talu costau ailsgoriad

(1) Os yw cais am ailsgoriad wedi ei wneud gan weithredwr sefydliad busnes bwyd, rhaid i awdurdod bwyd benderfynu costau rhesymol yr ailsgoriad.

35 (2) Cyn gwneud yr ailsgoriad, rhaid i'r awdurdod bwyd hysbysu'r gweithredwr am gostau'r ailsgoriad ac am y ffordd y cafodd y costau eu cyfrifo.

(3) Rhaid i weithredwr sefydliad busnes bwyd dalu costau yr ailsgoriad.

(4) Caiff awdurdod bwyd ei gwneud yn ofynnol i'r taliad gael ei wneud cyn bod yr ailsgoriad yn cael ei wneud.

*Pwerau a chyfrifoldebau***13 Dyletswyddau yr Asiantaeth Safonau Bwyd**

Rhaid i'r ASB –

- 5 (a) cyhoeddi'r materion y mae'n rhaid i'r awdurdod bwyd roi sylw iddynt pan yn llunio ac yn adolygu'r rhaglen arolygu o dan adran 2 (lle bo'r materion hynny wedi'u cymeradwyo gan Weinidogion Cymru);
- (b) cyhoeddi'r meini prawf sgorio ar gyfer cynhyrchu sgôr hylendid bwyd o dan adran 3;
- 10 (c) monitro ac archwilio'r broses o roi ar waith y cynllun sgorio hylendid bwyd a sefydlir gan y Ddeddf hon a'i weithredu;
- (d) cyflwyno argymhellion i'r awdurdodau bwyd i'w cynorthwyo i gydymffurfio â'u cyfrifoldebau o dan y cynllun;
- (e) hyrwyddo'r cynllun ymhlith sefydliadau busnes bwyd a defnyddwyr yng Nghymru;
- 15 (f) darparu sticeri sgôr hylendid bwyd ar y ffurf a ragnodir i awdurdodau bwyd yn ddi-dâl;
- (g) cynnal cyn pen 3 blynedd ar ôl dechrau'r cynllun, a phob 3 blynedd wedi hynny, werthusiad ffurfiol o'r cynllun a chyflwyno argymhellion i Weinidogion Cymru.

14 Pwerau a chyfrifoldebau eraill awdurdodau bwyd

- 20 (1) Rhaid i awdurdod bwyd anfon gwybodaeth a ragnodir at weithredwyr sefydliadau busnes bwyd newydd yn ei ardal.
- (2) Rhaid i'r wybodaeth honno gael ei hanfon at weithredwr o fewn 14 o ddiwrnodau o wneud pa un bynnag o'r pethau canlynol sy'n gymwys –
 - 25 (a) cofrestri sefydliad y gweithredwr gan yr awdurdod fwyd o dan Erthygl 6 o Reoliad (EC) 852/2004 (neu ddarpariaeth gyfatebol ar gyfer cofrestru sefydliadau busnes bwyd sy'n cymryd lle'r ddarpariaeth honno), neu
 - (b) gweithredwr y sefydliad yn gwneud cais i'r awdurdod bwyd am gymeradwyaeth o dan Erthygl 4 o Reoliad (EC) 853/2004 (neu ddarpariaeth gyfatebol ar gyfer cymeradwyo sefydliadau o'r fath sy'n cymryd lle'r ddarpariaeth honno).
- 30 (3) Wrth arfer ei swyddogaethau o dan y Ddeddf hon, rhaid i awdurdod bwyd roi sylw –
 - (a) i argymhellion a wneir gan yr ASB;
 - (b) i ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru o dan adran 22 o'r Ddeddf hon.
- (4) Rhaid i awdurdod bwyd wneud trefniadau i orfodi'r rhwymedigaethau sy'n cael eu gosod gan y Ddeddf hon ar sefydliadau yn ei ardal.
- 35 (5) Rhaid i awdurdod bwyd adolygu gweithrediad y cynllun sgorio hylendid bwyd yn ei ardal –
 - (a) o bryd i'w gilydd, gyda golwg ar sicrhau bod y meini prawf sgorio yn cael eu hasesu'n deg ac yn gyson;

- (b) ar gais yr ASB, er mwyn cynorthwyo'r ASB i werthuso'r cynllun fel sy'n ofynnol gan adran 13(g).

15 Cyfrifoldebau eraill gweithredwyr sefydliadau busnes bwyd

Rhaid i weithredwr sefydliad busnes bwyd –

- 5 (a) darparu unrhyw wybodaeth y mae angen rhesymol amdani ar awdurdod bwyd i'w alluogi i lunio sgôr hylendid bwyd ar gyfer y sefydliad;
- (b) fel arall rhoi pob cymorth rhesymol i awdurdod bwyd er mwyn ei alluogi i lunio sgôr hylendid bwyd ac arfer ei swyddogaethau eraill o dan y Ddeddf hon.

Gorfodi

10 16 Pŵer mynediad

- (1) Caiff swyddog awdurdodedig i awdurdod bwyd, ar ôl dangos ei awdurdod ysgrifenedig os caiff ei erchi i wneud hynny, fynd i mewn ar bob adeg resymol i sefydliad busnes bwyd er mwyn –
- 15 (a) llunio sgôr hylendid bwyd;
- (b) gwneud ailsgoriad;
- (c) penderfynu apêl o dan adran 5; neu
- (d) gorfodi unrhyw un neu rai o'r gofynion yn adran 7.
- (2) Ond yn achos mynediad i unrhyw ran o sefydliad sy'n cael ei ddefnyddio fel annedd breifat yn unig, rhaid rhoi 24 awr o rybudd o'r bwriad i fynd i mewn iddo i'r gweithredwr.
- 20

17 Rhwystro swyddogion awdurdodedig

Mae person sy'n rhwystro, heb esgus rhesymol, swyddog awdurdodedig i awdurdod bwyd sy'n gweithredu i arfer swyddogaethau'r swyddog yn cyflawni trosedd.

18 Troseddau gan gyrff corfforaethol

- 25 (1) Mae'r adran hon yn gymwys os yw trosedd o dan y Ddeddf hon yn cael ei chyflawni gan gorff corfforaethol.
- (2) Os profir bod y trosedd wedi ei chyflawni gyda chydsyniad neu gydgyllwyn, neu i'w briodoli i unrhyw esgeulustod ar ran –
- 30 (a) unrhyw gyfarwyddwr, rheolwr neu ysgrifennydd i'r corff corfforaethol, neu
- (b) unrhyw berson a oedd yn honni ei fod yn gweithredu yn rhinwedd unrhyw swydd o'r fath,
- bydd y cyfarwyddwr, y rheolwr, neu'r ysgrifennydd hwnnw neu'r person sy'n honni ei fod yn gweithredu fel y cyfryw (yn ogystal â'r corff corfforaethol) yn euog o'r drosedd a bydd yn agored i achos yn ei erbyn ac i gael ei gosbi yn unol â hynny.
- 35 (3) Mae'r cyfeiriad at gyfarwyddwr, rheolwr neu ysgrifennydd y corff corfforaethol yn cynnwys cyfeiriad –
- (a) at unrhyw un o swyddogion cyffelyb y corff;

- (b) pan fo'r corff yn gorff corfforaethol y mae ei faterion yn cael eu rheoli gan ei aelodau, at unrhyw swyddog neu aelod o'r corff.

19 Cosbau

Bydd person sy'n euog o drosedd o dan y Ddeddf hon yn atebol ar gollfarn ddiannod i ddirwy heb fod yn uwch na lefel 3 ar y raddfa safonol.

20 Cosbau penodedig

- (1) Pan fo gan swyddog awdurdodedig i awdurdod bwyd reswm i gredu bod person wedi cyflawni trosedd o dan adran 9, caiff y swyddog roi hysbysiad i'r person yn cynnig cyfle iddo fodloni unrhyw atebolrwydd i gollfarn am y drosedd drwy dalu cosb benodedig.
- (2) Pan fo hysbysiad wedi ei roi i berson o dan yr adran hon mewn cysylltiad â throsedd –
- (a) ni chaniateir i unrhyw achos gael ei gychwyn am y drosedd cyn diwedd cyfnod a bennir yn yr hysbysiad, a
- (b) ni chaniateir ei gollfarnu o'r drosedd os yw'n talu'r gosb benodedig cyn diwedd y cyfnod hwnnw.
- (3) Mae'r Atodlen (hysbysiadau cosb benodedig) yn cael effaith.

21 Y defnydd o dderbyniadau cosb benodedig

- (1) Rhaid i awdurdod bwyd dalu ei dderbyniadau cosb benodedig i Weinidogion Cymru.
- (2) Caiff Gweinidogion Cymru gadw derbyniadau cosb benodedig (yn hytrach na'u talu i mewn i Gronfa Gyfunol Cymru) er mwyn gwella hylendid bwyd yng Nghymru.
- (3) Yn yr adran hon ystyr "derbyniadau cosb benodedig" yw'r symiau sy'n cael eu talu i awdurdod bwyd o dan hysbysiadau cosb benodedig a ddyroddwyd o dan adran 20.

Amrywiol a chyffredinol

22 Canllawiau

Caiff Gweinidogion Cymru ddyroddi canllawiau i awdurdodau bwyd mewn perthynas ag arfer eu swyddogaethau o dan y Ddeddf hon.

23 Dehongli

Yn y Ddeddf hon –

ystyr mater "a ragnodir" ("*prescribed*") yw mater sydd yn cael ei ragnodi mewn rheoliadau a wneir gan Weinidogion Cymru;

mae i'r ymadrodd "ailsgoriad" ("*re-rating*") yr ystyr sydd iddo yn adran 11;

ystyr "anfon" ("*send*") yw anfon drwy'r post neu ddanfon â llaw;

mae i'r ymadrodd "awdurdod bwyd" ("*food authority*") yr ystyr sydd iddo yn adran 2;

mae i'r ymadrodd "gweithredwr" ("operator") (sefydliad busnes bwyd) yr ystyr sydd iddo yn adran 2;

mae i'r ymadrodd "meini prawf sgorio" ("rating criteria") yr ystyr sydd iddo yn adran 3;

5 mae i'r ymadrodd "sefydliad busnes bwyd" ("food business establishment") yr ystyr sydd iddo yn adran 2;

mae i'r ymadrodd "sgôr hylendid bwyd" ("food hygiene rating") yr ystyr sydd iddo yn adran 3;

10 ystyr "swyddog awdurdodedig" ("authorised officer") yw swyddog a awdurdodwyd yn ysgrifenedig gan awdurdod bwyd at ddibenion arfer unrhyw un neu rai o swyddogaethau'r awdurdod o dan y Ddeddf hon.

24 Rheoliadau

(1) Mae pwerau i wneud rheoliadau neu orchmynion o dan y Ddeddf hon yn arferadwy drwy offeryn statudol.

15 (2) Mae pŵer i wneud gorchymyn neu reoliadau o dan y Ddeddf hon yn cynnwys pŵer i wneud unrhyw ddarpariaeth gysylltiedig, canlyniadol, trosiannol neu atodol y gwêl Gweinidogion Cymru yn dda.

(3) Yn achos y pwerau o dan adrannau 2(6), 3(2) a 3(5) mae'r ddarpariaeth hon yn cynnwys darpariaeth i ddiwygio'r Ddeddf hon.

20 (4) Ni chaniateir i Reoliadau o dan adrannau 2(6), 3(2) a 3(5) gael eu gwneud oni bai bod drafft o'r offeryn wedi ei osod gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru a'i gymeradwyo drwy benderfyniad ganddo.

(5) Mae rheoliadau eraill a wneir o dan y Ddeddf hon yn ddarostyngedig i'w diddymu'n unol â phenderfyniad gan Gynulliad Cenedlaethol Cymru.

25 Cychwyn

(1) Daw darpariaethau'r Ddeddf hon i rym ar ddiwrnod sydd i'w bennu gan Weinidogion Cymru mewn gorchymyn.

(2) Caiff gorchymyn o dan yr adran hon—

30 (a) pennu diwrnodau gwahanol at ddibenion gwahanol (gan gynnwys diwrnodau gwahanol ar gyfer gwahanol gategorïau o sefydliad busnes bwyd);

(b) cynnwys darpariaethau trosiannol, darpariaethau arbed neu ddarpariaethau darfodol.

26 Enw Byr

Enw byr y Ddeddf hon yw Deddf Sgorio Hylendid Bwyd (Cymru) 2012.

ATODLEN
(Adran 20)

HYSBYSIADAU COSB BENODEDIG

RHAN 1

Y WEITHDREFN AR GYFER HYSBYSIADAU COSB BENODEDIG

5

1 Caiff hysbysiad cosb benodedig gynnig cyfle i berson dalu cosb o £200 ("y gosb") o fewn cyfnod o 28 o ddiwrnodau gan ddechrau ar y diwrnod y rhoddir yr hysbysiad cosb.

2 Caiff hysbysiad cosb benodedig gynnig cyfle hefyd i berson dalu cosb is o £150 ("y gosb ostyngol") os telir o fewn cyfnod o 14 o ddiwrnodau gan ddechrau ar y diwrnod y bydd yr hysbysiad cosb wedi ei roi.

10

3 Caiff Gweinidogion Cymru ragnodi swm gwahanol ar gyfer y gosb neu'r gosb ostyngol.

4 Caniateir i'r gosb neu'r gosb ostyngol gael ei thalu drwy bostio llythyr sy'n cynnwys swm y gosb at y person a ddisgrifir ar yr hysbysiad yn y cyfeiriad a ddisgrifir felly. Bernir y bydd y taliad wedi ei wneud ar yr amser y byddai'r llythyr wedi cael ei ddosbarthu yn nhrefn arferol y post.

15

5 Nid yw paragraff 4 yn atal y gosb rhag cael ei thalu drwy unrhyw ddull arall.

6 Os yw awdurdod bwyd o'r farn na ddylai hysbysiad cosb benodedig fod wedi ei roi i berson gan swyddog awdurdodedig sy'n gweithredu ar ran yr awdurdod bwyd, rhaid i'r awdurdod bwyd roi hysbysiad i'r person hwnnw ei fod yn tynnu'r hysbysiad cosb benodedig yn ôl.

20

7 Os caiff hysbysiad cosb benodedig ei dynnu'n ôl –

(a) rhaid i awdurdod bwyd ad-dalu unrhyw swm sydd wedi ei dalu fel cosb yn unol â'r hysbysiad cosb benodedig, a

(b) ni chaniateir dwyn unrhyw achos na pharhau ag unrhyw achos yn erbyn y person a gafodd yr hysbysiad ar gyfer y drosedd sydd o dan sylw.

25

8 Mewn unrhyw achos, mae tystysgrif –

(a) sy'n cymryd arni ei bod wedi ei llofnodi gan neu ar ran prif swyddog cyllid awdurdod bwyd, a

(b) sy'n datgan bod taliad cosb wedi dod i law neu heb ddod i law erbyn dyddiad a bennwyd yn y dystysgrif,

30

yn dystiolaeth o'r ffeithiau a ddatganwyd.

RHAN 2

FFURF A CHYNNWYS HYSBYSIADAU COSB BENODEDIG

9 Rhaid i hysbysiad cosb benodedig roi y manylion am yr amgylchiad, yr honnir eu bod yn ffurfio'r drosedd, sy'n angenrheidiol i esbonio pam mae trosedd wedi digwydd.

35

- 10 Rhaid i hysbysiad cosb benodedig ddatgan hefyd –
- (a) enw a chyfeiriad yr awdurdod yr oedd y swyddog awdurdodedig yn gweithredu ar ei ran pan roddodd y swyddog yr hysbysiad;
 - (b) swm y gosb a'r cyfnod ar gyfer talu'r gosb;
 - 5 (c) swm y gosb ostyngol a'r cyfnod y mae'r gostyngiad yn gymwys iddo;
 - (d) canlyniadau peidio â thalu'r gosb cyn diwedd y cyfnod ar gyfer talu'r gosb;
 - (e) y person y caniateir i'r gosb neu'r gosb ostyngol gael ei thalu iddo a'r cyfeiriad lle y caniateir ei thalu;
 - (f) drwy ba ddull y caniateir talu;
 - 10 (g) y person y caniateir i unrhyw sylwadau sy'n ymwneud â'r hysbysiad gael eu cyflwyno iddo a'r cyfeiriad lle y caniateir eu cyflwyno.
- 11 Rhaid i hysbysiad cosb benodedig hefyd –
- (a) hysbysu'r person y mae wedi ei roi iddo am ei hawl i sefyll prawf am y drosedd honedig, a
 - 15 (b) esbonio sut y caniateir i'r hawl honno gael ei harfer.